

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Кафедра економіки та підприємництва імені
професора І.М. Брюховецького

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

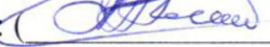
МІСЦЕВИЙ БІЗНЕС ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО
(вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми **Економіка підприємства**
(назва)

за спеціальністю **051 «Економіка»**
(шифр, назва)

на **другому** (магістерському) рівні вищої освіти

Суми – 2024

Розробник: () Олександр КОВБАСА доцент, к.е.н., доцент кафедри економіки та підприємництва імені професора Брюховецького І.М.

Розглянуто,
схвалено та
затверджено на
засіданні кафедри
економіки та
підприємництва

протокол №16 від 10 червня 2024 року

Завідувач
кафедри

Світлана ТЕРЕЩЕНКО

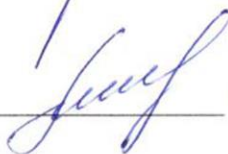
Погоджено:

Гарант освітньої програми

(Ольга КОВАЛЬОВА)

Декан факультету, де
реалізується освітня програма

(Маргарита ЛИШЕНКО)

Рецензію на робочу програму
(додається) надали:

(Світлана ТУРЧІНА)

(Сергій БАШЛАЙА)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(Надія БАРАНІК)

Заресстровано в електронній базі: дата: « 09 » 08 2024р.

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Місцевий бізнес та підприємництво			
2.	Факультет/кафедра	Економіки та менеджменту/ Кафедра економіки та підприємництва імені професора І.М. Брюховецького			
3.	Статус ОК	Вибірковий			
4.	Програма/Спеціальність, складовою яких є ОК	Економіка підприємства / 051 Економіка			
5.	Рівень НРК	Другий (магістерський) рівень вищої освіти -7			
6.	Семестр та тривалість вивчення	2 семестр, 15 тижнів			
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5			
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота (денна/заочна)	
		Лекційні (денна/заочна)	Практичні (денна/заочна)	Лабораторні	90/122
		30/14	30/14	–	
9.	Мова навчання	Українська			
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Ковбаса Олександр Миколайович, доцент кафедри економіки та підприємництва (ауд.№403а корпус економічного факультету)			
10.1	Контактна інформація	050-939-60-09, oleksandr.kovbasa@snaeu.edu.ua			
11.	Загальний опис освітнього компонента	В умовах проведеної адміністративної реформи діяльність органів місцевого самоврядування є важливим чинником забезпеченням умов розвитку місцевого бізнесу та підприємництва як основи економічного та соціального розвитку територіальних громад, що може вирішити соціальні проблеми, підвищити зайнятість, подолати бідність та забезпечити високий рівня життя громадян, а вивчення курсу є обов'язковим компонентом підготовки магістрів з економіки місцевого розвитку, оскільки він надає здобувачам необхідні теоретичні знання та практичні навички з основних методів і процедур, які забезпечують розвиток місцевого бізнесу та підприємництва. Вивчення навчальної дисципліни «Місцевий бізнес та підприємництво» завершується підсумковим контролем у формі заліку.			
12.	Мета освітнього компонента	набуття фундаментальних економічних знань та формування економічного мислення, що відповідає сучасним ринковим відносинам та умовам. Цей курс передбачає формування навичок організувати бізнес та підприємництво на відповідному територіальному рівні, приймати обґрунтовані та ефективні рішення з метою економічного розвитку територій.			
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на дисциплінах з циклу бакалаврської підготовки (стратегія підприємницької діяльності, організація та кооперація підприємницької діяльності) 2. Освітній компонент є основою для дисципліни: стратегічне планування та прогнозування економічного розвитку територій			
14.	Політика академічної доброчесності	Списування – завдання не зараховується. Використання заборонених засобів під час контрольних засобів – відповідь не зараховується.			

		Плагіат – завдання не зараховується.
15.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4312

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК:		Як оцінюється ДРН
Після вивчення місцевого бізнесу та підприємництва студент очікувано буде здатен...		Як оцінюється ДРН
ДРН1: розуміти ключові поняття, умови та сутність підприємництва, індикатори та показники моніторингу умов ведення бізнесу.		Тести множинного вибору
ДРН2: розуміти механізм реалізації підприємницької ідеї та створення власної справи. Ідентифікувати проблеми ведення бізнесу.		Тести множинного вибору
ДРН3: вміти оцінювати місцевий бізнес-клімат, виявляти негативні та позитивні чинники розвитку бізнесу.		Тести множинного вибору Виконання індивідуального завдання
ДРН4: вміти розробляти програми розвитку підприємницького середовища на місцевому рівні.		Розробка елементів програми
ДРН5: аналізувати та оцінювати вплив результатів діяльності підприємницьких структур на фінансове забезпечення місцевого розвитку.		Тести множинного вибору Розрахункове завдання
ДРН6: обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку бізнесу враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики		Тести множинного вибору Розрахункове завдання

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Розподіл в межах загального бюджету часу, заочна			Рекомендована література О – основна, Д - додаткова
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	Пз		
Тема 1. Теоретичні основи малого та середнього підприємництва. 1. Сутність та поняття підприємництва. 2. Передумови, фактори і загальна оцінка розвитку підприємництва в Україні. 3. Формування малого бізнесу на місцевому рівні.	4/2	2/2	10	О (1-3) Д (1-4)
Тема 2. Етапи та напрями дослідження комфортності місцевого бізнес-клімату. 1. Основні етапи дослідження комфортності місцевого бізнес-клімату 2. Узагальнення результатів експрес-аналізу 3. Дорожня карта для покращення	4/2	4/2	14	О (1, 5, 7, 9,10) Д (1-4)

місцевого бізнес-клімату				
Тема 3. Інструменти експрес-аналізу. 1. Визначення основних змістовних понять і інструментів експрес-аналізу місцевого бізнес клімату 2. Інструменти експрес-аналізу місцевого бізнес-клімату 3. Структура звіту за результатами експрес-аналізу місцевого бізнес-клімату	4/2	2/2	20	О (1, 5, 7, 9,10) Д (1-4)
Тема 4. Планування як основа підприємницької діяльності місцевого бізнесу. 1. Система планування бізнесу: складові елементи, принципи і методи планування. 2. Місце і роль прогнозування в системі планування бізнесу 3. Програмно-цільове, ділове і проектне планування 4. Стратегічне планування бізнесу 5. Використання бізнес-моделювання при плануванні підприємницької діяльності	4/2	10/2	26	О (1,2, 6, 10,11) Д (1-4)
Тема 5. Прогнозування розвитку місцевого бізнесу та підприємництва. 1. Основні етапи прогнозування розвитку місцевого бізнесу 2. Стратегічне планування місцевого розвитку 3. SWOT-аналіз сектора МСП	4/2	4/2	16	О (1,2, 6, 10,11,12,13) Д (1-4)
Тема 6. Об'єднання та асоціації підприємців. 1. Бізнес-об'єднання України: цілі, завдання, проблеми розвитку, передові вітчизняні практики 2. Загальна характеристика та напрямки діяльності бізнес-об'єднань у містах-партнерах Проекту ПРОМІС 3. Опис спроможності та потреб місцевих бізнес- асоціацій щодо відстоювання та просування інтересів МСП	4/2	4/2	12	О (1,4,8,10,) Д (1-4)
Тема 7. Моделі місцевого та регіонального розвитку. 1. Роль малого та середнього бізнесу в місцевому та регіональному розвитку 2. Основні моделі місцевого економічного розвитку 3. Алгоритм вибору моделі місцевого економічного розвитку	6/2	4/2	24	О (1-3,6,10-13) Д (1-4)
ВСЬОГО	30/14	30/14	90/122	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН1: розуміти ключові поняття, умови та сутність підприємництва, індикатори та показники моніторингу умов ведення бізнесу.	Лекція, тематична дискусія, пояснення, практичне заняття.	14/8	Опрацювання теоретичного матеріалу. Виконання індивідуального ситуаційного завдання.	20/24
ДРН2: розуміти механізм реалізації підприємницької ідеї та створення власної справи. Ідентифікувати проблеми ведення бізнесу.	Лекція, тематична дискусія, пояснення, практичне заняття.	6/4	Опрацювання теоретичного матеріалу. Виконання індивідуального ситуаційного завдання.	16/20
ДРН3: вміти оцінювати місцевий бізнес-клімат, виявляти негативні та позитивні чинники розвитку бізнесу.	Лекція, тематична дискусія, пояснення, практичне заняття.	14/4	Опрацювання теоретичного матеріалу. Виконання індивідуального ситуаційного завдання	34/26
ДРН4: вміти розробляти програми розвитку підприємницького середовища на місцевому рівні.	Лекція, тематична дискусія, пояснення, практичне заняття.	8/4	Опрацювання теоретичного матеріалу. Виконання індивідуального розрахунково-аналітичного завдання	10/16
ДРН5: аналізувати та оцінювати вплив результатів діяльності підприємницьких структур на фінансове забезпечення місцевого розвитку.	Лекція, тематична дискусія, пояснення, практичне заняття	8/4	Опрацювання теоретичного матеріалу. Виконання індивідуального ситуаційного завдання	5/12
ДРН6: обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку бізнесу враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики	Лекція, тематична дискусія, пояснення, практичне заняття	10/4	Опрацювання теоретичного матеріалу. Виконання індивідуального ситуаційного завдання	5/24
Всього		60/28		90/122

5. Оцінювання за освітнім компонентом

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Реферат	20/20%	Протягом семестру
2.	ІРЗ	25/25%	Протягом семестру

3.	Тестування	25/25%	Протягом семестру
4.	Іспит (письмова відповідь на відкриті питання та виконання практично-розрахункового завдання)	30/30%	За графіком сесії

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	<i><12 балів</i>	<i>12-15 балів</i>	<i>15-18 балів</i>	<i>18-20 балів</i>
Тест множинного вибору та індивідуальне завдання.	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі питання розкриті не повністю, відсутній аналіз вивченого матеріалу	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, чітко інтерпретовано отримані результати, зроблені пропозиції щодо поліпшення та удосконалення конкретних питань, сформована своя думка та своє бачення певної проблеми, продемонстровано здатність до критичної оцінки різних джерел інформації, вдумливість, зроблені висновки щодо використання отриманих знань у професійній діяльності
Контролюючий тест (питання з множинним вибором; проміжна атестація)	<i><9 балів</i>	<i>9-11 балів</i>	<i>12-13 балів</i>	<i>14-15 балів</i>
	Менше 6 вірних відповідей на питання тесту	6-7 вірних відповідей на питання тесту	8 вірних відповідей на питання тесту	9-10 вірних відповідей на питання тесту
Тест множинного вибору та індивідуальне завдання	<i><12 балів</i>	<i>12-15 балів</i>	<i>15-18 балів</i>	<i>18-20 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі питання розкриті не повністю, відсутній аналіз вивченого матеріалу	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, чітко інтерпретовано отримані результати, зроблені пропозиції щодо поліпшення та удосконалення конкретних питань, сформована своя думка та своє бачення певної проблеми,
Презентація, доповідь (Самостійна робота)	<i><9 балів</i>	<i>9-11 балів</i>	<i>11-13 балів</i>	<i>13-15 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі питання розкриті неповністю, студент володіє матеріалом не повною мірою	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано вільне володіння матеріалом	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано високу обізнаність у закріпленій за здобувачем темі, здатність до критичної оцінки різних джерел інформації, вдумливість, зроблені висновки щодо використання отриманих знань у професійній діяльності
Іспит	<i><18 балів</i>	<i>18-21 балів</i>	<i>22-26 балів</i>	<i>27-30 балів</i>
	<60% правильних відповідей Відсутність розуміння конкретних предметних теорій, парадигм, концепцій та принципів	60-74% правильних відповідей Деяке розуміння конкретних предметних теорій, парадигм, концепцій та принципів	75-89% правильних відповідей Розуміння специфічних теорій, парадигм, концепцій та принципів, а також розуміння більш спеціалізованих областей	90-100% правильних відповідей. Глибоке розуміння специфічних теорій, парадигм, концепцій та принципів, а також глибоке розуміння більш спеціалізованих областей Відтворювати знання, отримані поза межами безпосередньо викладеного матеріалу в межах ОК

		Відтворювати знання на основі безпосередньо викладеного матеріалу в межах ОК	Відтворювати знання, безпосередньо викладеного матеріалу в межах ОК із деякими доказами більш широкого досліджень	Вміння шукати, аналізувати, синтезувати, узагальнювати та критично оцінювати інформацію

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Тестування в (Moodle)	По закінченню кожного модуля
2	Заповнення відомостей самооцінювання	По закінченню відповідної теми
3	Письмовий зворотний зв'язок на есе	Протягом 1 тижня після виконання
4	Усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання ІРЗ	Під час виконання ІРЗ

5.3. Шкала оцінювання, що діє в Університеті:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, кваліфікаційної роботи	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
69-74	задовільно	
60-68		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники/посібники

1. Вакуленко В., Гринчук Н., Борщ Г., Васильєва Н., Рудницька Р., Проскурнін В., Оленківська Л. Місцевий економічний розвиток. Навчальний посібник підготовлено в рамках діяльності проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для

розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади, 2018 – 103 с. URL: http://pleddg.org.ua/wp-content/uploads/2018/06/LED-Manual-for-trainers_June_2018.pdf

2. Геннадій Марушевський. Посібник «Зелений» бізнес для малих і середніх підприємств» підготовлено в рамках діяльності Проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади, 2017 – 54 с. URL: <http://pleddg.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/SME-Guide-web.pdf>

3. В. Смаль, В. Кокоть. Посібник «Що слід знати про соціальне підприємництво» підготовлено в рамках діяльності Проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади, 2017 – 58 с. URL: http://pleddg.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/Social_Entrepreneurship_Guide-WEB-1.pdf

6.1.2. Методичне забезпечення

4. Розбудова потенціалу бізнес-асоціацій в Україні: інструменти, успіхи, виклики. Кейс стаді. Методичне видання підготовлено в рамках діяльності проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади, 2021- 70 с. URL: http://pleddg.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/PLEDDG_Business_Associations_Case_Study_UA.pdf

5. Підсумковий звіт «Експрес-аналіз місцевого бізнес-клімату Вінницької, Запорізької, ІваноФранківської та Полтавської областей» підготовлено в рамках діяльності проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади, 2021 – 57 с. URL: <http://pleddg.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/Report-EBA.pdf>

6. Практичний посібник «Місцевий економічний розвиток: моделі, ресурси та інструменти фінансування» підготовлено Центром громадської експертизи на замовлення проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади (в 5 частинах), 2021 – 57 с. URL: http://pleddg.org.ua/wp-content/uploads/2020/09/PLEDDG_LED_Finance_Guide_Part_1.pdf

7. Посібник «Методологія проведення експрес-аналізу місцевого бізнес-клімату» підготовлено в рамках діяльності проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади, 2019 – 24 с. URL: http://pleddg.org.ua/wp-content/uploads/2019/05/EBA_Guide.pdf

8. Микола Барановський, Дослідження «Стан залучення та зацікавленості в

об'єднанні в асоціації представників місцевого бізнесу в розрізі 16 міст- партнерів Проекту ПРОМІС» підготовлено в рамках діяльності проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади, 2018 – 82 с. URL: http://pleddg.org.ua/wp-content/uploads/2018/07/Baranovsky_Reports_Ukr-1.pdf

9. Підсумковий звіт «Експрес-аналіз місцевого бізнес-клімату в містах-партнерах проекту ПРОМІС у Вінницькій, Запорізькій, Івано-Франківській та Полтавській областях» підготовлено в рамках діяльності проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади, 2016 – 44 с. URL: http://pleddg.org.ua/wp-content/uploads/2017/04/Expres_Analysis_Final.pdf

10. Е-курс «Місцевий бізнес та підприємництво». URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4312>

11. Методичні рекомендації щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади, затверджених наказом Мінрегіону від 30.03.2016 № 75, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0075858-16#Text>

12. Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів із їх реалізації, затвердженої наказом Мінрегіону від 31.03.2016 № 79, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0632-16#Text>

13. Порядок розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 932, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2015-%D0%BF#Text>

6.2. Додаткові джерела

1. Основи підприємництва: Підручник.- під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. – 492 с. URL: <https://bit.ly/3n1iMJU>

2. Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О. Основи підприємництва: Підручник.- під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир : ЖДТУ.- 2019.- 493 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1931_79071788.pdf

3. Стратегія розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.05.2017 р. № 504-р URL: <https://ips.ligazakon.net/document/KR170504?an=2>

4. Демченкова О., Мосунов Б. Методологія проведення експрес-аналізу місцевого бізнес-клімату. URL: http://pleddg.org.ua/wp-content/uploads/2019/05/EBA_Guide.pdf

6.3. Програмне забезпечення

Стандартні пакети прикладних програм MS Office

6.4. Інформаційні ресурси:

1. Проект міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС). URL: <http://pleddg.org.ua/ua/pro-promis/fokus-promis/>
2. Офіс розвитку МСП. URL: <https://sme.gov.ua/sme-development-office/>
3. Державна регуляторна служба України <http://www.drs.gov.ua/>
4. Інститут економіко-правових досліджень НАН України URL: <http://www.iepd.dn.ua/>.
5. Інститут регіональних досліджень НАН України URL: <http://irr.org.ua/>.
6. Міністерство економіки України URL: <http://me.kmu.gov.ua/.231>
7. Міністерство фінансів України URL: <http://www.minfin.gov.ua/>.
8. Національна бібліотека України ім. Вернадського (Київ) URL: <http://www.nbu.gov.ua>.
9. Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова. URL: <http://razumkov.org.ua/pro-nas/istoriia-tsentru>
10. Інформаційний ресурс все для розвитку малих та середніх підприємств. URL: <https://www.smedevelopment.info/>

Рецензія на робочу програму (силабус)

ОК «Місцевий бізнес та підприємництво», розроблену к.е.н., доцентом кафедри економіки та підприємництва імені професора І.М. Брюховецького Олександром КОВБАСОЮ

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проєктної групи ОП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Наталія ДЕГТЯРЬ

(ПІБ)

(підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)			
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми			
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти			
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом			
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)			
Література є актуальною			
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти			

Рецензент (викладач кафедри) «Менеджменту»

(назва)

к.е.н., доцент Світлана ТУРЧІНА

(посада, ПІБ)

(підпис)